

Panium — Ikkinchi raqam

Janub Podshohining Yuksalishi va Qulashi

Jeff Pippenger

2025-02-27

Oldingi maqolani shunday yozib yakunlagan edik: “10–15-oyatlar shimol podshohi — papalik hokimiyati — tomonidan 1989-yildan Yakshanba qonunigacha amalga oshirilgan uchta proksi urushni ifodalaydi.” Bu uchta proksi urush 40-oyatda Qo‘shma Shtatlarning “jang aravalari, kemalar va otiqlar” sifatida aniqlanishi bilan boshlanadi.

Keyingi proksi urushi, 11-oyat bilan ifodalangan va miloddan avvalgi 217-yildagi Rafiya jangida tarixiy bajo keltirilishini topgan voqea, janubdagi Misr podshohi Ptolemey IV Filopator bilan Salavkiylar imperiyasidan bo‘lgan, shuningdek Antiox Magnus deb ham atalgan Buyuk Antiox o‘rtasida bo‘ldi. Antiox 10-oyatni bajo keltirgan edi, chunki u o‘zining shimoliy podshohligining mag‘lubiyati va mulklaridan ayrilgani uchun Misrdan qasos olib, janubiy podshohlik ilgari uning podshohligidan tortib olgan barcha hududlarni qayta egallagan edi. U shunday qildi, biroq Misr chegarasida to‘xtadi; shu tariqa 10-oyatni bajo keltirdi va 1989-yilning timsoli bo‘ldi.

Lekin uning o‘g‘illari qo‘zg‘alib, ulkan kuchlarning bir to‘dasini to‘playdilar; va ulardan biri, albatta, kelib, toshib o‘tadi va o‘tib ketadi; so‘ng u qaytib kelib, hatto uning qal‘asigacha qo‘zg‘aladi. Daniel 11:10.

Ikkinchi vakillik urushi Rafiya jangi edi. Rafiya “chegara hududi” degan ma‘noni anglatadi. O‘sha jang maydoni Antioxus 10-oyatdagi avvalgi bosqinini to‘xtatgan nuqtani belgilaydi. Uch vakillik urushi haqiqat tomonidan boshqariladi, ya‘ni birinchi vakillik urushi so‘nggi vakillik urushiga mos keladi. Uchala urush ham — 10-oyat, 11-oyat va so‘ngra 13–15-oyatlardagi uchinchi urush — dastlabki bajo kelishida ayni bir tarixiy shaxs tomonidan olib boriladi. Antioxus Magnus uchala jangning har birida ishtirok etadi va bashorat nuqtayi nazaridan ularni bir chiziqqa bog‘laydi. Antioxus birinchi va so‘nggi janglarda g‘alaba qozonadi, ammo o‘rtadagisida emas; unda janub shohi ustun keladi.

Xuddi Raphia “chegara hududi” degan ma‘noni anglatgani kabi, Ukraina ham shunday ma‘noni anglatadi. Dastlab Raphia jangida bajo keltirilgan ikkinchi vositachi urush endi Ukraina urushida bajo keltirilmoqda. Vladimir Putin janub shohidir, ya‘ni zamonaviy davrdagi birinchi janub shohi Vladimir Leninning bashoratli vorisidir. Putin bir necha bor Rossiyaning Ukrainaga nisbatan javobi Germaniya qayta birlashgan paytda NATO sobiq SSSR hududiga bundan keyin kengaymasligi haqidagi bahsli kelishuvga asoslanganini da‘vo qilgan. Putinning harakatlantiruvchi sababi 5–9-oyatlardagi Ptolemeyniki va 1797-yildagi Napoleonniki aks ettiradi. Bu uchala janub shohi ham shimol shohiga qarshi o‘z harakatlarini buzilgan ahdnoma asosida oqlaydi.

Ishayo 23 ga ko‘ra, papalik hokimiyatini ifodalovchi Tir fohishasi bir podshohning kunlari kabi yetmish yil davomida unutiladi; bu esa qayta-qayta Muqaddas Kitob bashoratining oltinchi shohligi, Vahiy 13 dagi yerdan chiqqan yirtqich (Amerika Qo‘shma Shtatlari) hukmronlik

qiladigan davr ekani ko'rsatilgan muddatdir.

Va o'sha kunda shunday bo'ladiki, Tir bir podshohning kunlariga muvofiq yetmish yil unutiladi; yetmish yilning oxirida esa Tir fohishadek qo'shiq aytadi. Arfani ol, shaharni kezib chiq, ey unutilgan fohisha; yoqimli navolar chal, ko'p qo'shiqlar ayt, toki seni eslasinlar. Va shunday bo'ladiki, yetmish yilning oxiridan keyin Egamiz Tirni yo'qlaydi, va u o'z haqiga qaytadi, hamda yer yuzidagi butun dunyo shohliklari bilan zino qiladi. Ishayo 23:15–17.

Ramziy yetmish yillik davr 1798-yildan yakshanba qonunigacha cho'ziladi; bu 40-oyatda tasvirlangan tarixdir. Faqat yetmish yilning oxirida, ya'ni yakshanba qonunining yaqinlashuvi chog'idagina, fohisha yana paydo bo'ladi. Shu sababli, 10–15-oyatlardagi uch jangning urushi papalik hokimiyatining vakili orqali olib boriladi, chunki bu davr mobaynida u payg'ambarlik nuqtayi nazaridan unutilgandir.

Birinchi va oxirgi vositachilik urushlarida shimol podshohi janub podshohi ustidan g'alaba qozonadi. O'rtadagi urushda esa janub podshohi shimol podshohi ustidan g'alaba qozonadi. Rafia jangi 11-oyatning dastlabki tarixiy amalga oshishi bo'lgan edi, va ushbu oyat hamda uning tarixiy amalga oshishi papalik Rimining uch yarim bashoratlil kunlik hukmronligiga oid parallel parchalar bilan birlashtirilishi lozim bo'lgan ikki guvohni tashkil etadi. Shunday qilib, Doniyor 11 ichidagi Muqaddas Yozuvning ikki parchasi, ularning tarixiy amalga oshishlari bilan birga, 11-oyatdagi chegaradosh o'lka jangining bashoratlil xususiyatlarini bayon qiladi; u avval Rafia jangida amalga oshgan, so'ng esa oxirzamon paytida, 1798-yilda, yana bir bor amalga oshgan.

Guvohlikning ushbu satrlari Vladimir Putinning zamonaviy janub shohining oxirgi Vladimiri ekanini tasdiqlaydi. "Vladimir" ko'pincha "dunyo hukmdori" ma'nosida ta'riflanadi, biroq mir so'zi to'g'ri ravishda "hamjamiyat" degan ma'noni ham anglatadi. Shunday qilib, Vladimir "hamjamiyat hukmdori" yoki "kommunizm hukmdori" degan ma'noni bildiradi. Putin Ukrainadagi ishtirokini Germaniya birlashganidan keyin kelishib olingan chegaralardan tashqariga NATOning suqilib kirishi borasidagi tashvishlariga doir buzilgan kelishuvga asoslangan deb biladi. Putinning yo'nalishi qanchalik Zelenskiy va Ukrainaga qarshi qaratilgan bo'lsa, shunchalik NATO va Yevropa Ittifoqiga ham qarshi qaratilgandir. Putin NATOdan xoli qolishi lozim deb ta'kidlaydigan hududga NATO va Yevropa Ittifoqining suqilib kirishi, Salavkiylar shohi misrlik malikani-kelinni sobiq xotini uchun chetga surib qo'yganida Ptolemeyning g'azabini eslatadi. O'sha buzilgan ahd 1797-yildagi Tolentino shartnomasining buzilishiga ishora qilib oldinga qarardi. Doniyor 11-bobda janub shohi shimol shohi ustidan g'olib chiqqanida, bu buzilgan ahdni o'z ichiga oladi.

Bu buzilgan shartnoma Germaniya qayta birlashtirilgan paytda Yevropa Ittifoqining NATOning o'z chegaralaridan tashqariga kengayishini cheklashga tayyor bo'lmaganiga taalluqlidir. Shu ma'noda, janub shohi bo'lgan Putin o'zining vakil kuchi orqali ifodalangan shimol shohiga qarshi kurashdadir. Ikkinchi jahon urushidagi natsistlar qanday qilib Katolik cherkovining vakili bo'lgan bo'lsa, Ukrainaning natsistlari ham 10–15-oyatlarda bayon etilgan ikkinchi vakillik urushining ramziga aylanadi. Uchta jahon urushi va uchta vakillik urushi — va har ikkala qatorda ham, natsistlar o'rta mojaroda Katolik cherkovining vakillik timsolidir.

Bu vakillik urushlarining uchta asl tarixiy amalga oshishida Antiochus Magnus har bir jangda ishtirok etgan. “Antiochus” nomining etimologiyasi va shimol shohi sifatidagi Salavkiylar shohligiga bog‘langan ramziylik Antiochusni antixristning — Rim papasining — timsoli sifatida ko‘rsatishi ko‘p bora namoyon etilgan. Ammo uch vakillik urushi tarixida Tir fohishasi yoddan ko‘tariladi, shu bois “Antiochus” nomida ifodalangan “papa” timsoli uning vakil qudratini anglatadi. Birinchi va oxirgi janglarda Rim uchun topshiriqni ochiqchasiga bajarayotgan tomon Amerika Qo‘shma Shtatlaridir. 11-oyatda vakil qudrat Ukrainaning natsizmidir, biroq urushda Zelenskiyni qo‘llab-quvvatlab turgan va hozir ham qo‘llab-quvvatlayotgan narsa Amerika Qo‘shma Shtatlarining kemalari va jang aravalari bo‘lgan va bo‘lib qolmoqda. Ikkinchi vakillik urushining yuzaki ko‘rinishida Amerika Qo‘shma Shtatlari yashiringan bo‘ladi, xuddi Ishayo 23 dagi yetmish yil davomida papa yashiringanidek. Amerika Qo‘shma Shtatlari aynan o‘zi hayvonning barcha xususiyatlarini rivojlantiradigan tarixning o‘zida yashiringan bo‘lib, shu sababdan ikkinchi vakillik urushi boshlangan zahoti Amerika Qo‘shma Shtatlarining Ukrainadagi natsizmning vakil qudrati ortida xiralashib qolishi, garchi ularning halokatigacha Ukrainani tayab turgan narsa yer hayvonining harbiy va iqtisodiy qudrati bo‘lib qolsa-da, payg‘ambarlik nuqtayi nazaridan muvofiqdir.

Janub podshohi Bobilga borib, shimol podshohini asir olganida, shuningdek General Bertye papani asir olganida ham, u to‘g‘ridan-to‘g‘ri Vatikanga kirib bordi; bu esa Ukraina urushi Ukrainaning har qanday qarshiligi bartaraf etilgan bir pallada Putinning g‘alabasi bilan yakun topishini anglatadi. Ptolemey qo‘lga kiritgan shohlik Bobil edi, Napoleon qo‘lga kiritgan shohlik esa ruhiy Bobil edi. Shunday qilib, Zelenskiyning shohligi unga tayanch berayotgan o‘sha fuqarolar orqali ifodalanadi. Endi esa Tramp yer yirtqichining jang aravalari, otliqlari va kemalari ko‘magini qaytarib olganidan so‘ng, Ukrainaning tayanchi Yevropa Ittifoqidir — aynan NATOning bostirib kirishi haqidagi buzilgan shartnoma yuzasidan Putinning da‘volarini eshitishga istaksiz bo‘lgan o‘sha guruh.

Yevropa Ittifoqining yevrokratlariga yo‘l-yo‘riq beradigan falsafa — Greenpeace harakatidir. Shu sababli, Zelenskiy “yashil” degan ma‘noni anglatadi. Zelenskiy ekologizmning ahmoqona global kun tartibi tomonidan boshqariladigan Yevropa Ittifoqi urushqoq kuchlarining ramziy boshidir. Ukraina urushi yakuniga yetganda, Putin nafaqat Ukraina ustidan, balki butun Yevropa Ittifoqi va NATO ustidan qozonilgan g‘alabani nishonlaydi.

Shunday ekan, ushbu uchta vakolatli urush haqiqatning muhrini o‘zida mujassam etadi. Birinchi va oxirgi vakolatli urushda janub shohi Vahiy kitobining o‘n uchinchi bobidagi dengiz maxluqi bilan yer maxluqi o‘rtasidagi ittifoq orqali mag‘lub etiladi. Boshida esa shimol shohining g‘alabasi Katoliklikdagi Fotima sirlari haqidagi rivoyatlar kontekstida oq yoki yaxshi papa bo‘lgan, Vatikan I ga mansub konservativ papa bilan tuzilgan ittifoq orqali yuzaga keltirilgan edi. Hozirgi papa esa, men buni yozayotgan paytda, o‘lim to‘shagida yotgan bo‘lib, Vatikan II ga mansub, liberal papa bo‘lib, Fotima sirlari kontekstida qora yoki yomon papadir.

O‘n to‘rtinchi oyat shuni ko‘rsatadiki, o‘zlarini yuksaltirib, so‘ng qulaydigan “sening xalqingning talonchilari” bashoratli tarixga kirib kelganlarida, vahiy mustahkamlanadi. Miloddan avvalgi 200-yildagi Paniyum jangida o‘n uchinchi oyatdan o‘n beshinchi oyatgacha bo‘lgan oyatlarning

amalga oshishida butparast Rim aynan o'sha jangga oid masalalarga o'zini aralashtirdi. Paniyum jangiga taalluqli bo'lgan ushbu uch oyatda, o'n to'rtinchi oyat vahiy Rim tomonidan mustahkamlanishini ko'rsatadi.

Paniy jangida tarix shunday bo'ladiki, Vatikan I ga mansub konservativ oq papa ilgari konservativ Vatikan I papasi bilan ittifoq tuzgan, Reygan davrida boshlangan sakkiz prezidentning oxirgisi bilan kuchlarini birlashtiradi. Ular 1989-yilda sobiq SSSRni qulatish uchun shunday qilgan edilar, oxirida esa ayni o'sha shohlikning so'nggi hukmdorini qulatish uchun shunday qiladilar.

Reygan yillari davrida va papa Ioann Pavel II hamda AQSH ittifoqi bilan, Ioann Pavel II o'zini Fotima bashoratlaridagi yaxshi papa, deb ishonadigan bo'ldi. Ana shu ishonchdan ruhlanib, u Fotima bashoratlarining amalga oshishi deb o'zi tushungan narsani targ'ib qilish uchun dunyo bo'ylab safar qila boshladi. Shu tariqa u tarixdagi eng ko'p safar qilgan papaga aylandi, shuningdek, Vahiy kitobining o'n uchinchi bobidagi butun dunyo mahluqning ortidan hayrat bilan ergashadigan bir vaqt bo'lishi haqidagi bashoratini bajo keltirar ekan, barcha davrlarning eng ko'p tanilgan papasiga ham aylandi. Papa Ioann Pavel II ning ommaviy qiyofasi AQSHning so'nggi prezidenti bilan ittifoqqa kiradigan konservativ Vatikan I papasini o'zida namoyon etadi.

Shuning uchun, Reagan zamonaviy papasining bashoratli xususiyatlaridan biri shuki, uning ommaviy qiyofasi yo'l ko'rsatuvchi belgi sifatida belgilab qo'yiladigan bir nuqta mavjud. O'sha belgi o'n to'rtinchi oyatda bo'lib, u yerda "sening xalqingning talonchilari vahiy(ni) barpo etadilar" deyiladi. Papa Ioann Pavel II butun dunyo hayrat bilan ergashgan papa bo'lishdek bashoratli xususiyatni bajo keltiradi va shu tariqa Trump bilan ittifoqqa kiradigan konservativ oxirzamon Vatikan I papasiga ishora qiladi. Bu sodir bo'lganda vahiy barpo etiladi, va vahiy(ni) barpo etadigan narsa — papaning o'zini Panium tarixi hamda miloddan avvalgi 200-yilga kiritishidir.

Sakkiz prezidentning boshlanishi sakkiz prezidentning yakunini tasvirlaydi va o'n oltinchi oyatdagi Yakshanba qonunidan sal oldin unutilgan Tir fohishasi Reyganning muqobili Donald Tramp bilan ittifoq tuzar ekan, yana tarix sahnasiga qaytadi. Ular birgalikda, Antiox va Makedoniyalik Filipp ittifoqi orqali ifodalanganidek, bola shoh Ptolemey orqali ifodalangan janubiy shohlikning so'nggi avlodini qulatadilar. Muqaddas Kitob bashoratida bola so'nggi avlodning ramzidir, va Ukraina urushidan keyin Putin harbiy g'alabalardan yuksaltirilgan janub shohlarining tarixini takrorlaydi hamda cherkov va davlatga oid qandaydir ikkilanishda o'z yo'lini yo'qotadi.

Shunday qilib, o'ninchi oyat 1989-yilni va birinchi proksi urushni ifodalab, boshlanishni, ya'ni ibroniy alifbosining birinchi harfini anglatadi. O'n birinchi oyatdagi Rafiya jangi, Ukraina urushini ifodalab, ibroniy alifbosining o'n uchinchi harfidir. 13 soni isyonning timsolidir, va Ukraina urushidagi proksi armiya natsistlardir — ular zamonaviy dunyoda isyonning eng bosh timsolidir. Panium ibroniy alifbosining yigirma ikki harfdan iborat bo'lgan oxirgi harfidir. Shunday qilib, alifboning birinchi, o'n uchinchi va yigirma ikkinchi harflarini birlashtirish orqali hosil bo'ladigan ibroniycha "haqiqat" so'zi ushbu uch proksi urushning tuzilishini haqiqat sifatida aniqlab beradi. Ibroniya alifbosining yigirma ikkinchi va oxirgi harfi ilohiylikning insoniyat bilan birlashishining

timsolidir, va yaqin kelajakda Panium jangining amalga oshishi Tramp prezidentligi davrida sodir bo'ladi. Tramp ikki muddat xizmat qilgan yigirma ikkinchi prezidentdir.

Paniy ikki karra ahdga doir ikki tomonlama guvohlikka ega bo'lib, har ikkala murojaatda ham bu ahd ikki tomon o'rtasidagi ierarxik munosabatni ifodalovchi ahdni bildiradi. Filip va Antiox o'rtasidagi ahd strategik bo'lib, Sharqiy O'rta yer dengizi hududida Ptolemeylar va Rim ta'siriga qarshi turishga qaratilgan edi. Biroq ularning hamkorligi bevosita Paniy jangi ustiga qaratilmagan edi — Antiox bu yurishni mustaqil ravishda olib bordi, Filipning to'g'ridan-to'g'ri harbiy ishtirokisiz. Filipning roli ko'proq bilvosita bo'lib, Yunoniston va Egey dengizi hududida Rim va Ptolemeylarning ittifoqchilarini band etib turish orqali siyosiy va strategik yordam ko'rsatdi, bu esa Antioxga Ko'li-Suriyaga diqqatini qaratish imkonini berdi. Tarixchilarning barchasi ahdda Antiox kuchliroq tomon bo'lganini va jangni amalda faqat Antioxning o'zi olib borganini qayd etadilar. Ularning ahdi Iskandarning sobiq podsholigi bilan bog'liq bo'lgan kengroq hududga taalluqli edi. Shunday qilib, bu ahd Qaysariya-Filippi nomi orqali ifodalanganidek, bosh yetakchi va undan quyi bo'lgan bo'ysunuvchi tomoniga ega; bu nom Masih odamlar orasida yurgan paytda Paniyning nomi edi. Binobarin, Qaysariya-Filippi Antiox va Filipga mos keladi, chunki bu ahdda Qaysar, Avgust Qaysar va tetrarx Hirod Filip orqali ramziy ifodalanganidek, kuchliroq tomon edi.

“Tetrarx” so'zi to'rt dan bir qism ustidan hukmronlik qiluvchi degan ma'noni anglatadi. Qaysar butun shohlik ustidan hukmronlik qilgan, Filip esa bir hududning to'rt dan bir qismi ustidan hukmronlik qilgan; shu tariqa Filipning ramzi Panium va Qaysariya-Filippi ittifoqlarida subyektiv munosabatga joylashtiriladi. Hirod Filip timsolida biz ikki qon naslining ramzini ko'ramiz; ularning har ikkisi ham Xudo bilan buzilgan ahdiy munosabatning ramzlaridir. Shuningdek, biz Iskandarning shohligi to'rt qismga, ya'ni to'rt tetrarxlikka bo'linganining to'rt dan bir qismiga oid aks-sadolarni ham ko'ramiz. Filip “otlarni sevuvchi” degan ma'noni anglatadi.

Ukraina urushi yakunida amalga oshadigan Panium jangida Antiochus Magnus, ya'ni Qo'shma Shtatlar, Rossiyani mag'lub etadi va Filip tomonidan ifodalangan ikkinchi darajali bir ishtirokchi bilan ittifoqqa kiradi. O'sha ikkinchi darajali ishtirokchi jangda bevosita emas, balki bilvosita qatnashadi. Jang AQSH bilan Putin o'rtasida bo'ladi va, ko'rinadiki, bu to'g'ridan-to'g'ri Putinning g'azabi va mag'rurligi keltirib chiqargan diniy mojaro bilan bog'liq bo'ladi; buni Rafiya jangidan keyingi Ptolemey IV Filopator hamda Yahudo shohi Uzziyo misolida ko'rish mumkin. Ptolemey va Uzziyo janubiy shohlar bo'lib, harbiy muvaffaqiyatlari tufayli mag'rurlikka ko'tarilgan edilar; shundan so'ng ular faqat ruhoniylar tomonidan ado etilishi lozim bo'lgan muqaddas ishni o'z zimmlariga olishni istadilar. Uzziyo bu urinishlari uchun moxovlikka duchor bo'ldi, Ptolemey esa g'azab ichida Iskandariyada 50 000 yahudiyni qatl etdi.

O'n uchinchi oyat zamonaviy jamoa podshohining, ya'ni kommunizmning, so'nggi avlodi bo'lmish Vladimir Putinning Rossiyasi bilan AQSH o'rtasidagi jangni aniqlab beradi. Trump bu jangda g'olib chiqadi, biroq u buni saltanatning to'rtinchi qismidan bo'lgan, aslida esa jangning o'zida hozir bo'lmagan bir ittifoqchi bilan amalga oshiradi. Hozirgi voqealar guvohlik berayotganidek, biz o'n birinchi oyatning xulosasiga yaqin turibmiz. Putinning Ukraina ustidan g'alaba qozonishi, Raphia orqali ifodalanganidek, yuz beradi. So'ngra u, moxovlik sababli o'limigacha bir uyga joylashtirilgan Uzziyah orqali ifodalanganidek, asta-sekin halokat sari yuz tuta

boshlaydi. Miloddan avvalgi 217-yilda Raphia yonidagi g'alabasidan keyin Ptolemey IV Filopatorning hukmronligi buzqlik, isrofgarchilik va vijdotsiz maslahatchilarga tayanish sababli tanazzulga yuz tutdi. U miloddan avvalgi 204-yilda, ehtimol, yosh o'g'li Ptolemey V uchun hokimiyatni ta'minlash maqsadidagi fitna doirasida o'z vazirlari Sosibius va Agathocles tomonidan o'ldirilgan yoki zaharlangan holda vafot etdi. Bu notinch yakun ellinistik qirollik saroylariga xos bo'lgan beqarorlik va fitnani aks ettirib, Ptolemeylar Misrining tanazzulida muhim burilish nuqtasini belgilaydi.

Iskandarning o'limidan keyin dunyo hukmronligi uchun bo'lib o'tgan kurashda yuz bergan so'zma-so'z amalga oshishlar orqali timsollangan janub shohining ruhiy bajo bo'lishiga xos bir belgi "inqilob"dir. Fransiya Fransuz inqilobi davrida ruhiy janub shohiga aylanadi. Zamonaviy janub shohi bo'lgan Rossiya esa Rus inqilobida tug'ildi. Fransuz inqilobiga kiritilgan falsafa Fransuz inqilobining anarxiyasidan Sovet inqilobining kommunizmigacha yetilib borgan janub shohining bir xususiyatidir. Kommunizm inqiloblar orqali butun dunyoga tarqaldi.

Zamonaviy davrda CIA nodavlat tashkilotlardan foydalanish orqali butun dunyo bo'ylab davlatlarni ag'darishga ishladi, va ular qayta-qayta qo'llagan bosqichma-bosqich reja rangli inqiloblar deb ataladi. Janub shohi ajdaho qudratidir, va globalistlar ham ajdaho qudratidir, hamda CIAning rangli inqiloblari ajdaho qudratining belgilaridir. Fransiyaning ma'naviy ma'nodagi janub shohi sifatidagi tarixi o'sha muayyan bashorat yo'nalishining yakunini belgilab beradigan o'ziga xos tarixga egadir.

Bu xulosa Napoleon orqali ifodalanadi. Fransuz inqilobi Fransiyaning janub shohi sifatidagi boshlanishini belgilaydi, Napoleon esa uning yakunini belgilaydi. Tarixchilar Napoleonni uning Vaterloosiga olib borgan bir qator bosqichlarni aniqlaydilar; shu tariqa ular birinchi ruhiy janub shohining bosqichma-bosqich yakun topishini ko'rsatadilar, bu esa Bobil va Belshazzarning bir kechada qo'lga olinishi bilan qarama-qarshidir. Zamonaviy janub shohining birinchi Vladimiri bo'lgan Vladimir Lenin bir qator insultlar tufayli ikki yildan ortiq davr ichida vafot etdi. Ba'zilar Yusuf Stalin uni zaharlagan, deb taxmin qiladilar; xuddi shuningdek, ayrimlar Ptolemey IV ham o'z maslahatchilari tomonidan zaharlangan, deb taxmin qiladilar. Sovet Ittifoqi orqali ifodilangan zamonaviy janub shohining yakuni ham inqilob orqali amalga oshirildi.

SSSRning barham topishiga hissa qo'shgan Moskvadagi norozilik namoyishi 1991-yil avgustidagi davlat to'ntarishi paytidagi (1991-yil 19–21-avgust) keng ko'lamli ommaviy qarshilik edi. Oq uyni himoya qilish va Boris Yelsinning yetakchiligi atrofida markazlashgan bu voqea sovet qattiqqo'llarining mavqeini bevosita yemirdi, tuzumning mo'rtligini fosh etdi va SSSRning qulashi jarayonini tezlashtirdi. Moskvadagi avvalgi noroziliklar (masalan, 1987–1990) hamda Boltiq yo'li (1989) bu jarayonga turtki bergan bo'lsa-da, 1991-yil avgustidagi noroziliklar Moskvadagi hal qiluvchi burilish nuqtasi bo'lib, 1991-yil oxiriga kelib Sovet Ittifoqining tarqalishiga olib keldi. Rossiyaning janub shohi sifatida boshlanishi ham, yakuni ham inqilob bilan boshlanadi va tugaydi. SSSRning tugashi, xuddi Ptolemey, Uzziyo, Napoleon va hatto Vladimir Lenin bilan bo'lgani kabi, saltanatning bosqichma-bosqich parchalanishi edi. Putinning yakuni ham bosqichma-bosqich qulashdir, u Ukraina urushi tugashi bilanoq boshlanadi. Uning oxiri Panium jangida yuz beradi, o'shanda AQSH saltanat ustidan nazoratni qo'lga oladi, ayni paytda esa aslida jangning o'zida

bo‘lmagan bir ittifoqchidan yordam oladi.

Bu yo‘nalishlarni keyingi maqolada davom ettiramiz.